

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr. Wilno, dnia 15 lipca 1933 r.

132.-

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.

1. Kolejny artykuł antypolski w "Pehdeja Brihdi".

ESTONJA.

K r o n i k a. 1. "Kaja" o obniżeniu kursu korony. 2. Polskie święto morza w Tallinie. 3. Przeróbka lasu sowieckiego e Estonji. 4. W sprawie rokowań gospodarczych z Anglią. 5. Rokowania gospodarcze z Francją. 6. Żądania przemysłowców drzewnych. 7. Zamówienie Łotwy na robotników rolnych. 8. Nauka języka polskiego w Tallinie. 9. Zmniejszenie się dochodów państwowych. 10. Estoński eksport do Łotwy. 11. Tygodniowe sprawozdanie Banku Estońskiego. 12. Nowe podstawy budżetu państwowego.-

----000----

ŁOTWA. 1. Kolejny artykuł antypolski w "Pehdeja Brihdi". "Pehd.Brihdi" Nr.136 / z VII. 1933 r./ . Art.p.t. "Pielęgnać Polskę w swych sercach".
Streszczenie:

Niejednokrotnie już wskazywano na szkodliwy antypaństwowy kierunek polskich organizacyj młodzieży na Łotwie, utrzymujących ścisły kontakt z Warszawą. Wznowiona organizacja pod nazwą "Zw. Polskiej Młodzieży Katolickiej" w Dyneburgu opublikowała niedawno swą deklarację ideową, w której pełno tendencji mocarstwowej Polski. "My budujemy Polskę w duszach własnych" - głosi deklaracja.

Działalność Związku Młodzieży jest nawskroś polityczna o wyraźnej tendencji Polski mocarstwowej. Ożywioną propagandę prowadzoną również księża-polinizatorzy. Ta ich szkodliwa działalność polityczna na pograniczu poważnie zagraża żywotnym interesom łotewskim.

ESTONJA. K r o n i k a. 1. "K a j a" o o b n i ż e n i u k u r s u k o r o n y.: W "Kaja" z dn. 3 lipca ukazał się artykuł, którego autor ostro krytykuje postępowanie obecnego rządu w związku z obniżeniem kursu korony, następującej treści: Po fakcie dokonanym nie bardzo wierzono w możliwość tego, bo wszakże J.Tönisson w imieniu rządu solennie przyrzekł utrzymać kurs korony na dawnym poziomie. Tak samo partja nar.-umiarkowana kilkakrotnie obwieszczała urzędowo, że pogłoski o zamierzonym przez nią obniżeniu kursu są bezpodstawne. Słowa te musiały coś znaczyć, teraz zaś widzimy, że zarząd tej partji z Tönissonem na czele, grał podwójną grę. Jednocześnie znikła wiara w męstwo wielkich ludzi. Dotychczas trwali wszyscy w przekonaniu, że Tönisson, nie obawiając się nikogo, zwykł mówić odważnie prawdę, nie zważając na to, czy się podoba to słuchaczom, czy też nie. Teraz widzimy dlaczego się prowadziło tę podwójną grę: Tönisson bał się, bał się narodu. Nie śmiał się przyznać, że podziela projekt obniżenia kursu korony. Jasnym jest teraz, że Tönisson nie wydał deklaracji rządu w zwykłym trybie. Dopiero teraz zaryzykowano, ale już w innej obawie, w obawie, że okazja obniżenia kursu korony więcej się nie nadarzy.

2. P o l s k i e "ś w i ę t o m o r z a" w T a l l i n i e. "Vaba Maa"Nr.155.: Dn. 4 lipca z okazji przybycia do portu tallińskiego polskiego okrętu "Słońskiego", miejscowa kolonja polska zorganizowała święto polskiego morza. Uroczystość zgromadziła wielu uczestników. Wygłoszono szereg przemówień, w których wyłożono konieczność posiadania morza przez Polskę.

3. Przeróbka lasu sowieckiego w Estonji. "Päevaleht" Nr.179: Dn.4 lipca zawarto z Sowieckim przedstawicielstwem handlowym umowę w sprawie zakupów materiałów leśnych w Rosji. Według tej umowy Sowiety sprzedadzą 10.000 standardów drzewa, wartości 60 tys. funtów angielskich /po przeróbce/. Rosja rozpocznie realizować ten układ już w końcu lipca, przeróbka zaś nastąpi w Narwie.
4. Sprawa rokowań gospodarczych z Anglią. "Vaba Maa" Nr.159.: Już w ubiegłym tygodniu /1-8 lipca/ doszło do porozumienia między Estonją a Anglią w sprawie umowy gospodarczej. Pozostało tylko sformułowanie tekstu tej umowy, której podpisanie nastąpi w najbliższych dniach.
5. Rokowania gospodarcze z Francją. "Päevaleht" Nr.186.: Dn.27 kwietnia 1933 r. przedstawiciel Estonji w Paryżu podpisał protokół, dotyczący zmiany estońsko-francuskiej konwencji handlowej. Na zasadzie tego protokołu estońsko-francuska konwencja handlowa, zerwana przez Francję 11 kwietnia 1933 r. miała pozostać ważną do 11 lipca 1933 r. Po zostanie ważną nadal. Rokowania z Francją w sprawie przyszłej wymiany towarów są w toku.
6. Żądania przemysłowców drzewnych. "Vaba Maa" Nr. 161.: Wśród przemysłowców drzewnych panuje niezadowolenie z powodu utracenia korzyści z eksportu drzewa wskutek obniżenia kursu korony. W związku z tem złożyli oni do rady taryfowej podanie z prośbą o obniżenie taryfy transportowej o jedną klasę.
7. Zamówienie Łotwy na robotników rolnych. "Vaba Maa" Nr.155. Dn.4 lipca giełda pracy m. Walga otrzymała pismo, w którym żąda się za pośrednictwem estońsko-łotewskiej giełdy pracy wysłać do Łotwy 200-250 pracowników rolnych na bieżące prace rolne. Niewiadomo jednak czy Walga będzie mogła spełnić te żądania, ponieważ zarejestrowani dotychczas bezrobotni zachowują się biernie wobec robót rolnych.
8. Nauka języka polskiego w Tallinie. "Vaba Maa" Nr.155.: Polski związek narodowy zamierza rozpocząć kurs języka polskiego dla miejscowych Polaków i innych chętnych, Kurs bezpłatny. Wykłady w języku estońskim, polskim, rosyjskim i niemieckim.
9. Zmniejszenie się dochodów państwowych. "Vaba Maa" Nr.159.: Według danych dostarczonych przez ministerstwo gospodarki, dochody Estonji wyniosły w czerwcu 5.217.000 koron, czyli o 13,3% mniej, niż w tymże miesiącu r.ub.
10. Estoński eksport do Łotwy. "Päevaleht" Nr.187.: W ciągu miesiąca czerwca r.b. wywieziono do Łotwy 111 wagonów towarów, w tem zaś 60 wagonów cementu, 12 wagonów celulozy i większą ilość oleju, benzyny i towarów włókienniczych.
11. Tygodniowe sprawozdanie Banku Estońskiego od 1.VII do 7.VII r.b. był następujący: pokrycie - 19,6 milj.kor.; zobowiązania bież - 42,3 milj.kor.; wysokość pokrycia - 46,42% i obrót banknotów - 29,7 milj.kor.
12. Nowe podstawy budżetu państwowego. "Vaba Maa" Nr.159.: Oddział finansowy M-stwa Gospodarki opracował formę budżetu państwowego, którą zamierza się wprowadzić w życie przy opracowaniu budżetu na r.1934-35; obecny bowiem system budżetowy nie daje możliwości przejrzystego obrazu co do stanu poszczególnych przedsiębiorstw państwowych. Dlatego też zachodzi potrzeba wprowadzenia netto-systemu.

B7